

Şehrin YeniGün GAZETESİ'NİN ÜCRETSİZ KÜLTÜR-SANAT İLAVESİDİR Nafizası

CİLT: 4 • SAYI: 5

HAZIRLAYANLAR: SADIK GÖKCE - ANUŞ GÖKCE

4 ŞUBAT 2022 CUMA

**KONYA
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ**

KONYA BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ'NİN
KATKILARIYLA

**HASAN UKDEM'İN
'ŞİİR DÜNYASI'**

MEHMET KAPLAN'IN "KÜLTÜR VE DİL" ADLI ESERİNDEN ALTI ÇİZİLİ SATIRLAR

**PROF. DR
AHMET
SEVGİ**

Mehmet Kaplan'ı (ö. 23 Ocak 1986) Orta Doğu gazetesindeki yazılarından tanıdım. Kesip sakladığım yazılarından en eskisi "Gökalp'in Özlediği Vatan" (Orta Doğu, 26 Ekim 1974) başlığını taşıyor. O yıllarda lise öğrencisiydim. Gazetede yazılarından tanıyıp sevdiğim Hoca'nın makalelerini daha sonraları başta "Türk Edebiyatı" ve "Hisar" olmak üzere çeşitli dergilerden takip ettim. Diyebilirim ki Mehmet Kaplan özellikle "deneme" türünde yazı yazmada etkilendiğim yazarların başında gelir.

Üniversitede hocalık yaparken "Türk Dili" derslerinde Mehmet Kaplan'ın denemelerinden oluşan "KÜLTÜR VE DİL" (Dergâh Yayınları, İst. 1982) adlı eserini okutmuştum. Bir hafta önceden konuyu tespit ediyor, sonra sınıfta o konuyu öğrencilerle birlikte tartışıyorduk.

Şimdi söz konusu kitap elimde, bakıyorum altını çizdiğim birçok satır var. Sizlere bu altı çizili satırlardan bir demet sunarak rahmetlinin hayırla yâd edilmesine vesile olmak arzusundayım:

Türkiye'nin en mühim meselesi dil meselesidir desem, paradan başka bir şey düşünmeyen tüccarlar veya kültürün ehemmiyeti üzerinde kafa yormamış siyasilere bana güleler. (s. 156)

Kendi ruhunda bir şiir, bir tiyatro, bir roman veya bir kitabın büyüleyici tesirini hissetmemiş bir insana kültürün tesir gücünü anlatmak hemen hemen imkânsızdır. (s. 160)

Milyonlarca insanın binlerce yıl dendiği hakikatlerin deposu olan dil bizi aldatmaz. (s.9)

Her milletin dili, o milletin çağlar boyunca yaşadığı tarihin âdetâ özetidir. (s. 188)

Üstün fikir ve sanat eseri, rüzgârlar ve bulutlar gibi devletlerin sınırlarını aşarlar. (s. 159)

Dil, edebiyatın temelidir, edebiyat ise bir milletin ruhudur. (s. 156)

Bizim başlangıçtan bugüne kadar içinde yaşamış olduğumuz kültür ve medeniyetlere ait bütün maddî ve mânevî unsurlar dil ve edebiyatımıza değişik şekillerde aksetmiştir. Geniş mânâda Türk kültürünün anahtarı Türk edebiyatıdır. (s. 16)

Dillerini koruyan Türkler, hiçbir zaman millî şahsiyetlerini kaybetmemişlerdir. (s. 151)

Dilini bilmediğimiz bir ülkede, etrafımızda milyonlarca insan kaynaşsa da kendimizi "yalnız" hissederiz. (s. 45)

İÇİNDEKİLER

- MEHMET KAPLAN'IN "KÜLTÜR VE DİL" ADLI ESERİNDEN ALTI ÇİZİLİ SATIRLAR
- AHMET SEVGİ**
- YAŞAYAN KONYALI YAZAR VE ŞAIRLER- HASAN UKDEM

- ANUŞ GÖKCE**
- ÇINARALTI, RAMİZ ARDA VE ELMAS YILDIRIM
- MUSTAFA ÖZCAN**
- ÜÇ AYLAR VE ŞİVLİLİK
- SADIK GÖKCE**

Divânü Lügâti't-Türk'te geçen bir kelime, bana dilin arkeolojiden daha önemli bir kültür hazinesi olduğunu öğretti. Zira eski çağlara âit yer altında saklanamayan nesnelere eski bir metinde bulmak mümkündür. (s. 13)

*

Divan edebiyatına âit her beytin içinde o devir gizlidir. Bunu görebilmek için, o beyitlere bir minyatür gibi bakmak lazımdır. (s. 15)

*

Tarihi en iyi şehirler, müzeler ve kütüphaneler gösterir. (s. 102)

*

Bir toplumda, tabiatın dışında, insan elinden ve dilinden çıkma her şey kültür kavramına girer. (s. 34)

*

Sanat eserinde güzellik, kullanılan malzemeye değil, onları bir araya getiriş, kullanım tarzına bağlıdır. (s. 184)

*

Alışılmışın üzerine alışılmamış bir kelimeyi koymanın düşünce akımını ve düşünceyi aksatması bakımından büyük zarar vardır. (s. 207)

*

Hayatı boyunca beş-on kabiliyeti keşfetmeyen ve onların gelişmesine yardım etmeyen öğretmen kendini başarılı saymamalıdır. (s. 95)

*

Bugün Türkiye'nin karşılaştığı mesele, sadece "maddî imkânlar" meselesi değil, Türk milletini yaşatacak ve ileri götürecek örnek insan meselesidir. (s. 36)

"Parça bütünü habercisidir" hesabı Mehmet Kaplan'ın "KÜLTÜR VE DİL" kitabından aktardığımız bu satırlar da gösteriyor ki millet dil ve kültürden ibarettir, dil ve kültürü muhafaza ederek yarınlara taşıyan da o milletin edebiyatıdır.

Mehmet Kaplan'ın denemelerinin toplandığı:

"Nesillerin Ruhu, İst. 1967

Büyük Türkiye Rüyası, İst. 1969

Edebiyatımızın İçinden, İst. 1978

Sevgi ve İlim, İst. 2002

Edebiyatımızın Bahçesinde Dolaşırken, İst. İst. 2007"

adlı eserlerinde de nice aydınlatıcı ve ufuk açıcı fikirler olduğunu bilmem ayrıca hatırlatmamıza gerek var mı?

Mehmet Kaplan'ı vefatının 36. yıldönümünde rahmetle anıyoruz. Mekânı cennet olsun...

YAŞAYAN KONYALI YAZAR VE ŞAİRLER-HASAN UKDEM

ANUŞ GÖKCE

HAYATI

14 Ocak 1967'de Konya'nın Araplar mahallesinde dünyaya geldi. Henüz 9 aylıkken geçirdiği felçten dolayı ayaklarını kullanamaz oldu. Hiç okula gitmedi. Evde ailesinin yardımıyla okuma yazmayı öğrenen şair, şiir ve roman dünyasına büyük bir hevesle girdi.

1985 yılından itibaren şiir yazmaya başlayan Hasan Ukdem'in şiirleri çeşitli gazete ve dergilerde ile Feyzi Halıcı'nın çıkardığı Çağrı dergisinde yayınlandı. Uzun yıllar Araplar mahallesinde bakkallık yapan Hasan Ukdem 2009'da emekli olduktan sonra kendisini tamamen şiir ve edebiyata verdi. Kültür ve Sanat faaliyetlerinin aşığı olan şair, Selçukya Kültür Sanat Derneği Yönetim Kurulu ve Konya Yazarlar Birliği üyesidir.

Memleket gazetesinde başladığı köşe yazarlığına Yeni Haber 'de devam etmiştir. Yazar, Yeniğün gazetesinde ilave olarak çıkan Şehrin Hafızası" dergisine ara sıra yazılar göndermektedir.

ESERLERİ:

Kınk Bir Aşkın Gözyaşları, 1994.

Dün, Bugün ve Sen, Kasım 2018,Kitaplar Arası Yay.- Çimke Basımevi, Karatay-Konya.

Bugün Sen Daha Çok Ayşe'sin Ağustos 2020, Karatay- Konya

Gönül Pencereimde Şairler Geçidi, Biyografiler /Şiirler, Dizgi Ofset, Ekim 2021-Konya

SANATI:

Hasan Ukdem, "sanat toplum içindir" ilkesini benimsemiş bir yazar ve şairdir. Kalemimi, şiirini, duygu ve düşüncelerini toplumun emrine verir. Toplumun aksayan yönlerini, ahlakını, geleneğini, örf ve adetlerini, yaşadığı şehrin havasını, duygularını, sevgi, elem ve üzüntülerini, bazı yolsuzlukları ve eski sokakları, eski binaları, kaldırımları şiirlerine misafir eder.

Şiirlerinde benzetme, mecaz-ı mürsel, mübalağa, telmih ve kişileştirme sanatını sıklıkla kullanır. Mesela, "Ay'dan ışık sökme-lisin", "Aşk tünelinin ucundan Güneşe çıkmak" (Dün, Bugün ve Sen, s.140), "yanağa düşen bir damlanın nehir olması, Dün, Bugün ve Sen, s.69), mübalağa, "Anılarımla yürüyor

güneş gökyüzünde" Güneşin anlarıyla yürüyor olması hem mübalağa hem kişileştirme, "Karnı avucunda gül açmış zemheri "de hem mübalağa, hem de kişileştirme vardır. "Güneşin üzgün olması" kişileştirme, " Kerem'in oldum, Ferhat'a baktım" da telmih, " Leyla ve Mecnun'dan aşkının büyük olması mübalağa, onları hatırlattığı için de telmih vardır. Bin umut saçıyor sisin elleri" sisin elleri, kişileştirme, sisin ellerinin bin umut saçması mübalağadır. Kubbe-i Hadra'nın dile gelmesi, kişileştirme. "Konya dalıp gitmişti efsunlu bir hülyaya" da Konya'nın dalıp gitmesi, mecaz-ı mürsel sanattır ...

HASAN UKDEM'İN ŞİİRLERİNDE TEMA

Hasan Ukdem, şiirlerinde aşk, seveda, ölüm, ayrılık, hasret, sevgi, millî ve dini duyguları terennüm eder.

Konya'ya olan tutkusunu, sokaklarını, semtlerini, toplumsal konuları, kaybolan güzellikleri; mimarî, saygı, edep, hoşgörü, sevgi; Allah, peygamber, insan, vatan ve millet sevgisini dile getirir.

Şiirlerinde geçen mitler: Eros,

Şair şiirlerinde atasözleri ve deyimlere de yer vermiştir: " Benden ne köy olur ne Kasaba"(Dün, Bugün ve Sen, s.69), "bir arpa boyu yürü, Dün, Bugün ve Sen, s.72), "sevda pınarı", "bir kılıç gibi", benzetmedir.

Hasan Ukdem'in şiirlerinde kullandığı hayvan motifleri: Serçe: Kimsesizliğin ve yalnızlığın; ahı: Ayşe'nin çöllere düşmüş halini; akrep: kıskançlığı, kelebek: zayıflığı; güvercin; tedirginliği, simgeler.

Şiirlerinde kullanılan kahramanlar: Ayşe, Lokman Hekim, Ferhat, Şirin, Tanpınar (Huzur-Nuran), Reşat Nuri Güntekin (Çalkuşu- Feride)), Leyla, mecnun, Kerem, Aslı, Karacoğlan, Orhan Gencebay, Victor Hügo (Notre Dame'ın Kamburu), Cemal Süreyya, Edip Cansever, Sophia Loren, Aydan Şener, Ümit Yaşar Oğuzcan, Feyzi Halıcı, Selman Efendi... Şairler Geçidi'ndeki 75 şair.

Şiirlerinde geçen yer adları: Anadolu, Konya, Takkeli Dağ, Selçuklu, İstanbul Caddesi, Üçler Mezarlığı, Türbeönü, Araplar, Sedirler, Bedesten, Erciyes, Akdeniz, Beyşehir...

Şiirlerinde geçen bitki ve çiçek adları: Erguvan, gül, kardelen, yediveren, zeytin...

Nazım şekilleri: Koşma, semâi ve serbest olarak şiirler yazmıştır. Günümüzde pek kullanılmayan ve klasik döneme ait yedekli koşmayı şiirlerinde büyük bir maharetle kullanmıştır. Koşma, semâi ve serbest tarzda tahmiş şiirler yazmıştır. Serbest şiirlerinde her bölümün son mısralarında kafiye vardır.

DİL VE ÜSLUP

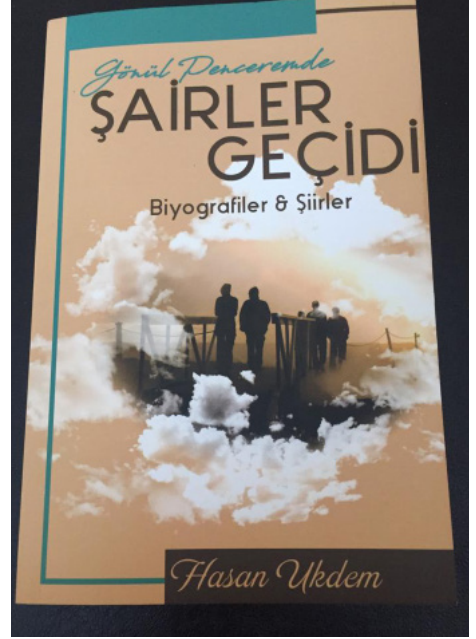
Yazar, şiir ve nesirlerinde arı duru bir Türkçe kullanır. Cümle örgüsü herkesin anlayabileceği ölçüde basittir. Sağlam bir cümle yapısı vardır. Şiirlerinde coşkun bir anlatımı vardır.

ŞİİR DÜNYASI:

Hasan Ukdem, hem hece vezniyle hem de serbest vezinle şiirler yazmıştır. Hece vezniyle yazdığı şiirlerinde bazılarında "Hasanî" mahlasını kullanmıştır. 4+3 7'li, 6+5 11'li, 7+7 14'lü hece vezniyle şiirler yazmıştır. Yaşadığı şehri anlatan, "Bizim Gonya'da", "Yümi Mısrada Konya", "Zümrüt Kabusu", "Mevlana Caddesi'nde Bugün", "Gel Mevlâna'dan Mevlâ'ya", "Yaşım Elli Bir" gibi şiirler şairin yaşadığı şehir Konya'nın nefes alışverişlerini, yaşanmış güzellikleri, sevinç ve üzüntülerini dile getirdiği şiirleridir. Şiirlerinin çoğunu Ayşe üzerine yazmıştır. Ayşe'ye olan aşkını, sevgisini, özlemine nakış nakış ilmek ilmek şiirlerinde işler. Hep bir bekleyiş içindedir. Ayşe onun için bir modeldir. Sevginin timsali, değişen gençliğin görünen yüzüdür. "Dün, Bugün ve Sen", Zamanın Sürgününde Hicran Gülleri", "Aktüel bir Çile", Selçukyalı Güzel", "Zümrüt Kâbusu" gibi şiirlerde toplumun değişen çehresini, kaybolan güzellikleri, komşuluk ilişkilerini, fertlerin yaşadığı kültüre yabancılaşmasını eleştirir.

Hasan Ukdem, Şiir yazmaktaki amacını şöyle açıklıyor:

Hasan ukdem, inancını ve kültürünü, halkın örf ve adetlerini bu güne ve gelecek nesillere aktarabilmek için şiir yazdığını ifade eder. "İnsan önce farklılıklarla ayrılır diğerinden. Farklılıklarla tanışır, farklılıklarla çatışır ve sever o farklılıkları. Böylece aşar içindeki monotonluğu. . . Bazen anlatan biridir Ademoğlu,

bazen dinleyen... Kendini ifade ederken kâinatındaki tüm varlıkları kullanır. Bunu yaparken gâh konuşur gâh şarkı söyler, gâh resim çizer, gâh yazar... Roman yazar, hikâye yazar, şiir yazar...

Ben kendimi, çevremi, inancımı, kültürümü ve hayallerimi anlatabilmek için şiir söylüyorum... Dünden bu güne yaşadığım şehir de bana şekil veriyor, hayat veriyor. Bu şehir yoğuruyor duygularımı, düşüncelerimi. Bu şehir Selçukya, bu şehir Konya...

Sevdamin, hayalimin ve idealimin dekorunu oluşturur, konusunu belirler. Sonra beni olumlu ve olumsuz yönlerimle bir anne şefkatiyle bağına basar, bir Mevlana hoşgörüsüyle olgunlaştırır."

Şair, kahrını hiçbir mısranın, çilesi çekilmemiş hiçbir dizinin çilesi çekilenlerin yanında kendini hemen fark ettirdiğini belirtir. "Tıpkı üvey evlat gibi durur öz şiirin içinde" der.

"İçinde hissetmelisin/ Kanında akmalı şiir/ Mısra Mısra tütmelisin/Canını yakmalı şiir

Aydan ışık sökmelisin/ Daldan dala dökmelisin/ Çilesini çekmelisin/ İlkbahar kokmalı şiir... (Dün, bugün ve Sen, s.140)

İnsanlara söyleyeceğim var diyen Hasan Ukdem, "Evet, benim insanlara söyleyeceklerim var. Sevgiden yana, aşktan yana, dahası Hak'tan yana... İnsanı sev önce derken, insanı Yaratanı görmemek mümkün mü? Aşk insanda yoğrulmalı ki ilahî bir yol alsın. . .

Gerçek şiir insan aynasından, insana yaratanı gösteren şiiirdir” der.

Benim bekleyişim de beyhude değil diyen şair, şehrin; Konya’yı seviyor ama yaşadığı çağdan bızır. Eski adresleri özlüyor.

“...O çiçekli avlular yok artık

Bir bir yıkıldı

Aşı boyalı o kerpiç evler

Nazik insanlarla birlikte

Yok oldu güzel olan ne varsa

Kim bilir hangi beton yığınının altında kaldı

Hıdırellezde toplandığımız

Ve top oynadığımız o arsa...” diyerek kaybolan güzelliklerin ardından hayıflanmaktadır.

“...Hayatımız imeceydi

Parayı bilmezdik

Amaç gönül kazanmaktı

Hep birlikte yapılırdı

Gelin getirmeler

Sünnet düğünleri...” bu gibi değerlerin kaybedildiğini belirten şair, eski günleri özler.

“Şimdi gönüller o hevesinde değil

Gidip görmenin imkânı yok

Her şey eski adresinde değil...” (*Dün,*

Bugün ve Sen, s.12 vd.)

ESERLERİNİN TANITIMI:

DÜN, BUGÜN VE SEN, İstanbul’da Kasım 2018’de Kitaplar arası yaynevinden çıkan kitapta 90 şiir yer almaktadır. Şiirlerinin çoğunu Ayşe’ye yazmıştır. Bunun yanında

yaşadığı şehir Konya ve halkın sosyal, kültürel, dini, milli ve kültürel problemlerini ihtiva eden şiirleri de vardır. Peygamber sevgisi, vatan sevgisi, kahramanlık şiirleri, Allah’ın en güzel isimlerini konu alan “En Güzel İsimler, Zikreden Mısralar” adlı şiiri şairin en güzel şiirleri arasındadır. Hasanî mahlasıyla 8’li ve 11’li hece ölçüsüyle yazdığı koşma ve semaileri hem muhteva hem de biçim bakımından gerçekten harika şiirlerdir.

“Zaman Şiirinde Hicran Gülleri” adlı şiiri beyitler halinde yazılmıştır. Aynı mesnevi şekli gibi her beyit kendi içinde kafiyelidir.

“Bakkallar market oldu, caddeler ise bulvar” diyerek hiçbir şeyin eskisi gibi kalmadığını, sevginin, ananın babanın kıymetinin bilinmediğini, yüksek yüksek adliye saraylarında artık adalet dağıtılmadığını, insanların haramı helali gözetmediğini belirtir. Şair, insanların birbirlerini sevmelerini, adaleti gözetmelerini, haklının yanında ve mazlumun yanında saf tutmalarını ister. (a.g.e.s.18 vd.)

BUGÜN SEN DAHA ÇOK AYŞE’SİN

Serbest ve Hece vezniyle şiirler yazan Hasan Ukdem, tüm şiirlerini Ayşe’ye yazmıştır. Diğer şiirlerinden ayrı olarak “Ayşe’ye Mektup” adı altında Yedi şiir yazmıştır. Diğer şiirlerinden bazıları; Günlerin Güncesi, Anatolya, Dal Gibi Kız, Deli Gibi Sevdim, Bugün Sen Daha Çok Ayşesin, Şarkılar Söyler Seni, Parkta Bir Kız, El Değmesin Sana, Bitiremem Seni, Sensizlik İşte, Eylül Rüzgârında Nisan Şiiri...

Aşk, sevdâ, hasret, ayrılık vs. konularında hece vezniyle ve serbest olarak şiir yazan Hasan Ukdem'in Yedekli Koşma olarak yazdığı şu şiiri, sahasında ne kadar başarılı olduğunu gösterir:

YALNIZLIK TÜRKÜSÜ

Ellerimde tutuşuyor yokluğun
Gözlerimden başlıyor yalnızlık
"Ne Evreşe yolları dar
Ne de yanımda yârim var"
Yatağınma sinmiş soğukluğun
Yüreğimde başlıyor yalnızlık...(Bugün
Sen Daha Çok Ayşe'sin s.110)

PENCEREMİN ÖNÜNDE ŞAİRLER GEÇİDİ

Büyük şairlerin büyük şiirlerini okumadan yazılacak şiirlerin güdük kalacağını ifade eden Hasan Ukdem bu eserinde "Dün, Bugün ve Sen" adlı eserinde yer alan "Gönül Penceresinde Şairler Geçidi" adlı iki bölüm halinde yazdığı şiirini, şairlerin kısa hayat hikâyelerini de ekleyerek biyografi/ şiir tarzında hazırlamıştır. Biyografilerin hazırlanması ve şiirlerin seçimi Edebiyat Öğretmeni Ali Oğlak'a aittir.

Şair ilk sıraya kendi hayat hikâyesini ve 75 şairin yer aldığı "Gönül Penceresinde Şairler Geçidi" şiirini koymuştur.

ŞAİRLER GEÇİDİ

"Kıpkızıl bir güneş
Zevale yürüyor dağların ardına doğru

Bulut kızıl, toprak kızıl, su kızıl
Kuşlar bu kızıl suları içiyor
Benim de içimden
Ahmet Haşım Mısraları geçiyor

...
Bunlar benim aklımdan geçen şairler
Daha niceleri var bu kutlu yürüyüşte
Kimi yar demiş, kimi diyâr
Sürmüşler bu topraklarda bir dem
İzin verin peşinizden gelsin
Naçar yüreğiyle Hasan Ukdem (Şairler
Geçidi, s.15-29)

SONUÇ

Şiirlerinde pek çok şaire yer verir. Edebiyatı, sanatı, kullandığı üslup ve dili, kelimelerdeki renk ve cümbüşü harikadır. Muhteva bakımından çok çeşitlidir. Kudüs'e ve Filistinlilere ayrı bir değer verir. Şairler geçidinde birçok şaire yer vermiş. Gözlerim, Ziya Gökalp'ı ve destanlar şairi Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlunu aradı, lakin bulamadı. Burnumuzun dibindeki Musul ve Kerkük dramına yer vermiş mi diye diye mısralarda gezindim durdum. Gönülüm isterdi ki şair hoyratları bile kan damlayan Kerkük'ten de haberdar olsun, Doğu Türkistan'daki inim inim inleyen Uygurluların da yarısına parmak bassın onların sesini duyursun. İnşallah günün birinde bunlara da sıra gelir.

Mutlu okumalar.

ÇINARALTI, RAMİZ ARDA VE ELMAS YILDIRIM

**MUSTAFA
ÖZCAN**

Çınaraltı, Türk edebiyat dünyasında iz bırakmış dergilerdendir. 1950 yılı öncesinde adından çok söz ettirmiştir. 9 Ağustos 1941’de yayımlanmaya başlamış, 9 Haziran 1948’de okurlara veda etmiştir. Derginin iki sahibi olmuştur. Bunlar ikisi de “Hecenin Beş Şairi” diye bilinen ve birbirleriyle akraba bulunan Orhan Seyfi ve Yusuf Ziya Ortaç’tır.

Dergi’nin ilk sayılarında (26. Sayıya kadar) “Haftalık Türkçü Fikir ve Sanat Mecmuası” başlığı vardır. İç sayfada ise “Dilde, Fikirde, İşte Birlik” ifadesi yer almıştır. Zaman içinde bu ifadeler değişecektir. Ama derginin Türkçü karakteri hiç değişmeden kalacaktır. Yazar kadrosu da bu düşüncüyü kuvvetlendirmektedir. Derginin adı Ziya Gökalp’ın “Çınaraltı” başlıklı yazısından alınmış, yine burada Gökalp’ın şiir ve yazılarına sık sık yer verilmiştir. Ayrıca “Türk Evleri”, “Türkçülük ve Milliyetçilik”, “Türkçülük”, “Devlet ve Türkçülük”, “Türk Ahlakı”, “Türk Kahramanlığından Örnekler”, “Türkçülük ve Vatanperverlik” gibi birçok yazı da derginin yaklaşımını ortaya koymaktadır.¹

İşte bu dergide, pek çok şairin şiiri çıkmıştır. Bunların arasında Gültekin Samanoğlu, Feyzi Halıcı, Mehmet Çınarlı, Bekir Sıtkı Erdoğan, Mustafa Yurtsever, Celâl Çumralı gibi Konyalılar da vardır. Ancak Konyalı olmayan ve o yıllarda vatan hasreti çeken bir başka şair olarak Elmas Yıldırım da burada şiirlerini okurla buluşturmuştur.

Ramiz Arda’ya gelince: Ramiz Arda’nın birkaç tane şiir ve pek çok yazı yazdığını biliyoruz. Ancak bu şiirler ve yazılar bu dergide yayımlanmamıştır. Oysa birçok yerde yazarın Çınaraltı’nda yazılarının çıktığı belirtilmiştir. Özellikle vefatından sonra yazılan yazılarda bu ayrıntı sürekli belirtilmiştir. Bu, bizce doğru değildir. Çünkü Çınaraltı’nın bütün sayılarını görmüş ve gözden geçirmiş biri olarak Ramiz Arda’nın imzasına rastlanmadığını söyleyebilirim. Ne şiir, ne de düzyazısı Çınaraltı’nda yoktur. Ancak onun sevdiği konular,

tarihî ve millî temalı yazılara yer verdiği için bu dergiyi sevdiği ve izlediği söylenebilir. Dolayısıyla Çınaraltı ile onun alakası bir izleyici olmaktan öte geçmemiştir.

Öte yandan Ramiz Arda’nın çok sevdiği dostları ve özellikle Elmas Yıldırım’ın burada birçok şiiri çıkmıştır. Arda, Elmas Yıldırım için iki yerde çok önemli bilgiler vermiştir. Bu bilgilerden birisi O Günler başlıklı seri yazılardır. Arda, Doğu’da öğretmen olarak görev yaparken Elmas Yıldırım Ağın’da tanıdığı bir şairdir. Elmas Yıldırım’ın Çınaraltı’nda çıkan bazı şiirlerinin altında da Ağın notu vardır.

Ramiz Arda’nın bildirdiğine göre Elmas Yıldırım, 1323’(1907)’de Bakü’de doğmuştur. Hazar denizinde nakliyecilik yapan zengin bir ailenin çocuğudur. Evleri, toprakları boldur. Ancak 1917’deki Rus ihtilâli ve onu takip eden komünist rejim memleketinde hakim olunca, ailenin toprakları ve bütün varlığı devletleştirilmiş, hiçbir malları kalmamış, fakir düşmüşlerdir.

Varlıklı iken bu acı kaderi yaşayan baba, daha fazla yaşayamamış, derdinden ölmüştür. Elmas Yıldırım, zor ve yoksul şartlar içinde büyümüş, Jimnazın Lise kısmını tamamlayabilmiştir. Fakat uzun geçen okul hayatında Türkçü ve milliyetçi hocalarının tesirinde kalmış, milli gururuna bağlı kalarak, Rusya’da bir görev kabul etmemiştir. Türk edebiyatından Namık Kemal, Ziya Paşa ve daha başka şairlerin şiirlerini ezberleyen Elmas Yıldırım, yazdıkları çevresinde bir hayli yankı uyandırmış, önceleri hafif cezalara çarptırılmış, daha sonra da Edebiyatçılar Birliği’nden atılmıştır. Ramiz Arda daha başka bilgiler de verdiği bu yazısında, Elmas Yıldırım’a ait kısa bir yazı serisi yayınlayacağını bildirmiştir.²

¹ Bu konuda bk, Nuran Özlük, Çınaraltı, Sistematik İndeks, Akademik Kitaplar, İstanbul 2010, s.5-25 Çınaraltı’daki yazılar ve içerikleri hakkında bu rada bir hayli bilgi var.

² Ramiz Arda, “O Günler”, Yeni Konya, Sayı: 4401, 1 Aralık 1961, s.3

Ramiz Arda'nın sözünü etiği yazı, Yeni Konya'da çıkmış ve 16 tefrika sürmüştür. "Hatıralarımın Acı Bir Yaprağı" üst başlığı altında, "Bir Dâva Adamı: Elmas Yıldırım" başlığı altında çıkmıştır. Arda, bu yazısında Elmas Yıldırım'ın yağmurun bol yağdığı, gökyüzünde şimşekler çıktığı, yıldırımlar düştüğü bir günde doğduğunu, adını bu ortamdan aldığını belirtmiş, Ağın'a nahiye müdürü olarak atandığı zaman evine gittiğini ifade etmiştir. Eşi Ziver Hanım, Aşkabatlıdır. Elmas Yıldırım, Türkistan sürgününde, büyük bir okulu idare ederken öğrencisi olmuş, sonra da evlenmişlerdir. Türkistan'dan kaçmak istediği zaman, ona her şeyi açık açık anlatmış, karşılaşabileceği sıkıntıları, güçlükleri nakletmiş, kendisiyle birlikte kaçması/ gelmesi için zorlamamıştır. Ziver Hanım, memlekette kalmayı reddetmiş, her türlü sıkıntıya, sorunlara rağmen onunla gideceğini söylemiştir. Kısacası eşi, onu yalnız bırakmamıştır.

Ramiz Arda, yazısında onun eğitim ve öğretimi üzerinde de durmuş, gönderildiği sürgün yerlerini anlatmış, hükümet baskısına, komünist idareye nasıl direndiğini, çalışma şartlarının zorluğunu vurgulamıştır. Yazdığı şiirlerinin belirli çevreleri ürküttüğünü, yandaşların kiskançlığını çektiğini, hatta yanlarına çekemedikleri için onu şikâyet ettiklerini nakletmiştir. Baskılara daha fazla dayanamayan Elmas Yıldırım Aşkabad'tan İran'a kaçmıştır.

1933 yılı Haziran'ında İran'a doğru kaçak eşya taşıyan bir kervana katılmış, eşini ve oğlu Azer'i alarak yola düşülmüştür. Bir günlük yolculuktan sonra kervandan ayrılmış, umumi yollara uğramadan, dağdan, tepeden devam edip, bin bir tehlike içinde İran'a geçilmiştir. Ramiz Arda, onun ve eşinin ağzından bu yolculuğun ne kadar zorlu geçtiğini anlatmış, hatta bir ara oğulları Azer'in bile kendilerine alabildiğine yük olduğunu belirtmiştir.

Köy köy, kasaba kasaba, dilene dilene de olsa Meşhed'e varmışlardır. Meşhed, büyük bir vilayettir. İran'dan çok Tahran'a benzemektedir. Çok Türk olması da aynı bir güzeldir. Meşhed'te sıkıntı çekmez. Çünkü bir Türkistan müteahhidi, Rusya'dan kaçanlara kucak açmış, onları himaye etmiş, iş bulmuştur. Aç susuz kaldıkları bu yolculukta, zayıf düştüklerinden biraz kendilerini toplamışlardır. Altı ay sonra da Tahran'a geçmişlerdir. Tahran'da işleri iyi gitmemiş, Elmas Yıldırım,

burada amelelik, hamallık yaparak geçimini sağlamıştır. Nihayet oradan da ayrılp Tebriz'e gitmişlerdir. Tebriz'de Ziver Hanım'ın akrabaları bulunmaktadır.

Ramiz Arda'nın ifadesine göre Elmas Yıldırım'ın Türkiye'ye resmi kanallar yolu ile geçmesi bir buçuk yıl içinde mümkün olmamıştır. İran makamları da Türk makamları da bu konuda kendilerine yardım etmemiştir. Tebriz'de Ziver Hanım'ın akrabalarıyla Türk delikanlılarının her türlü tehlikeyi göze alarak onları Türk hududuna kadar getirip uğurlamaları sayesinde Türkiye'ye geçebilmişlerdir.

Önce Van'a gelinmiş, oradan da Elâzığ'a gidilmiştir. Burada bir avukattan himaye görmüş, kendisine bir iş bulunmuştur. İlin İskân dairesi kâtipliğine atanmıştır. Orada Elâzığ Valisi Tevfik Gür Bey'in dikkatini çekmiş, onu Tahrirat Kâtipliğinde birkaç ay çalıştırmıştır. Vali Bey bununla yetinmemiş, daha sonra Elmas Yıldırım'ı Ağın Nahiye Müdürlüğüne atamıştır.

Ramiz Arda, 1943 yılı sonbaharında Ağın'dan ayrılmıştır. 3-4 yılını birlikte geçirdiği, yediği içtiği aynı gitmeyen Elmas Yıldırım'dan ayrılmak ona son derece zor gelmiştir. Onu Konya'da takip etmiş, mektuplaşmıştır, kendisinden haber almaya çalışmıştır. Arda tefrikasında onun kendisine yazdığı son şiirini de yayımlamıştır.

Ancak bağımsız Azerbaycan'ı göremeyen Elmas Yıldırım'ın son zamanlarında kendisini içkiye verdiğini, giderek daha karamsar olduğunu, büyük hayal kırıklığı yaşadığını, düştüğü yataktan kalkamadığını bildirmiştir.³

Ramiz Arda, yazısının sonunda şu kanaate vardığını açıklamıştır:

Şimdiye kadar ki yazılar, Elmas Yıldırım'ın sağlığında yazılmış ve kendisi tarafından görülmüştür. Onun hayatı, çektiği sıkıntıların ifadesi böyle beş on günlük tefrika yazısına sığacak kadar az ve basit değildir. Elmas Yıldırım, yaşayan bir insan değil, düşünen bir kişidir ve tek bir düşüncesi vardır: Vatanına, hür bir insan olarak dönmek, vatanının hürriyete kavuştuğunu görmektir. Bunun dışında hayata ilişkin bir kaygısı yoktur. Bir idare adamı asla değildir. Kimseye bağınmamış, kaşını bile çatmamıştır. O, sadece bir gaye adamıdır. Kendi gayesinin adamıdır.

Elmas Yıldırım'ın Çınaraltı'nda on altı şiir yayımladığını görüyoruz. Bunlar şu şiirlerdir: "O Garip Vatan İçin"⁴, "Bir Gün..."⁵, "Hasretim"⁶, "İstanbul"⁷, "Gölcük'le(*) Dertleşme"⁸, "A Dağlar..."⁹, "Bir Ses Gelir Uzaktan"¹⁰, "Orada Bir Ülke Var..."¹¹, "Ben Kimim?"¹², "Koşma"¹³, "Lanet Şairliğime"¹⁴, "Birleşen İki Nehir"¹⁵, "Bilme İçimdekini"¹⁶, "Sevin!, Gönül Sevin!"¹⁷, "Hani"¹⁸, "O Benimdir Ezelden"¹⁹,

Şimdi bu şiirleri okurlara sunalım:

O GARİP VATAN İÇİN

Elmas YILDIRIM

-Değerli Türkçü Orhan Seyfi'ye-

Sorma dostum sorma gel, için taşkın yasından
Felek zehirler sundu bana mihnet tasından
Bak yine kan damlıyor kalbimin yarasından...
Kim dedi söyle sana: Ateş dolu bir ağı!
Kim dedi kopar sana: Köz bağlamış bu dağı?
Bir hayli zamandır ki, gülmedim, gönlüm ağlar,
İçimde hep o vatan, o yurt hasreti çağlar
Bir zaman oynaçımken o ovalar ve o dağlar
Bir bora mı götürdü, seller mi aldı bilmem?

O bizim "gök cenneti" eller mi aldı bilmem?

Sorma dostum sorma gel, dert ağır, hicran acı
Kimse sorsam yok diyor hiç bu derdin ilacı
Nerde benim gençliğim, nerde başımın tacı?
Onu benim elimden çalan eller taş olsun!
Bahtıma çöken duman onun bahtına dolsun!

Sorma dostum sorma, gözlerim yaşlı benim,
Öz ilinde gurbette, belâlı, başlı benim
İllere bahar gelse, hep karlı, kışlı benim
Ben ne deyim bu derde, alnımdaki yazı bu.
Kör feleğin kurdığı garip bir Türk sazı bu.

Dinle sen ey ruhuma aşına kesilen yar
Sana, senden ne acı bir çok şikâyetim var.
Nerde beraber doğup gezdiğimiz o diyar?
Gel yine o dağları seninle aşalım biz,
Gel o mutlu engine birlikte koşalım biz.

Ey gözleri ufukta şimşek arayan yolcu
Bu yolun ufuklara dayanıyor bir ucu.
Sen ey yıkıp yeniden cihan kuran kurucu
Nerdesin çık görün de bir hız gelsin sellere
Doğsun yeni bir tali, nur görmeyen illere...

Ne korku o kopacak fırtınadan, boradan
Ben isterim ki kalksın o "dinsiz yar" aradan
Ya gönlümü o yurda kavuşturusun yarıdan,
Ya kara topraklara geçeyim, sen de inle.
Asırlarla sürecek o fğanları dinle...
Asırlarla çırpıp yan sen de "öz" derdinle.

Ağın- 6 Eylül

Ağ: Ağıt demektir.

*

BİR GÜN...

Elmas YILDIRIM

Sanma, gitmez başımdan bu kasvetli bulutlar
Şimşek olup ufukta bir gün çakacağım ben...
Gözleri uzak yolu bekleyen nişanlıya,
Zaferlerden renk alan bir gül takacağım ben.

Dokunma gel, başıma konan devlet kuşuna,

3 Ramiz Arda'nın bu yazı dizisi on altı tefrika sürmüştür. Bk. Yeniğün, Sayı: 4422-4434, 22 Aralık 1961-6 Ocak 1962, s.3

4 Çınaraltı, Sayı: 8, 27 Eylül 1941, s.10

5 Çınaraltı, Sayı: 13, 1 İkinci teşrin 1941, s.6

6 Çınaraltı, Sayı: 17, 29 İkinci teşrin 1941, s.5

7 Çınaraltı, Sayı: 18, 1 Birinci kânun 1941, s.17

8 Çınaraltı, Sayı: 20, 20 Birinci kânun 1941, s.13

9 Çınaraltı, Sayı: 26, 31 İkinci kânun 1942, s.5

10 Çınaraltı, Sayı: 27, 7 Şubat 1942, s.11

11 Çınaraltı, Sayı: 29, 21 Şubat 1942, s.11

12 Çınaraltı, Sayı: 37, 6 Haziran 1942, s.5

13 Çınaraltı, Sayı:38, 13 Haziran 1942, s.3

14 Çınaraltı, Sayı: 40, 27 Haziran 1942, s.11

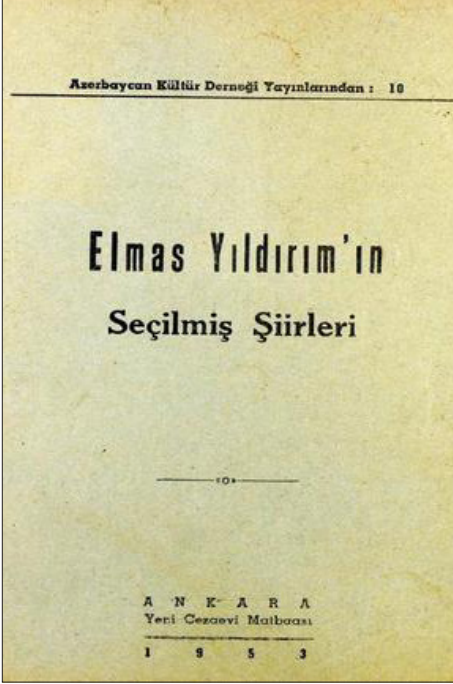
15 Çınaraltı, Sayı: 42, 11 Temmuz 1942, s.14

16 Çınaraltı, Sayı: 44, 25 Temmuz 1942, s.14

17 Çınaraltı, Sayı: 50, 5 Eylül 1942, s.5

18 Çınaraltı, Sayı: 54, 3 Birinci teşrin 1942, s.7

19 Çınaraltı, Sayı: 58, 31 Birinciteşrin 1942, s.6

Bırak götürsün beni bir emel savaşına!
Bir gün çıkıp Altay'ın o mağrur, dik başına
O kahraman illere şanla bakacağım ben.

Söyleyin o toprağı çiğneyen imansız,
Değmesin o telleri perişan duran kıza;
Bir gün gönül kaptırıp dağ deviren bir hıza,
Coşkun devirler gibi orda akacağım ben.

Ordadır... Hep varlığım, beşiğim, mezarım
da,
Ordadır gençliğim de, aşkım da, baharım da.
Hâlâ titriyor adı solgun dudaklarımda,
Kendimi ateşinde bir gün yakacağım ben.

**

HASRETİM

Elmas YILDIRIM

Bir su akar şu Bingöl'ün döşündün
Alıp gider varlığımı peşinden
Bir sel olsam gözlerinin yaşından
Bir gül olsam onun için derilsem...

Bir iz bulup "Alagör"e sokulsam,
Şahin olup sinesine takılsam
O yandıka ben de yanık yakılsam,
Gür sesimden katabilsem sellere
Bir haber göndersem bizim illere

Bir haber yollasam o gök kuzguna
Yer vermesin göğsündeki aızına
İl kanlısı uğradıkça bozguna

Verip dursun dalga dalga müjde
Dalgalar etsin de o yâre secde...

O yar ki göğsünde sönmez odu var,
Hatırmıda ne coşkun yâdi var:
Dilimde yalnız bir onun adı var
Benimdir o düşen her sarı yaprak
Benimdir o deniz, benim o toprak.

Bir su akar şu kayadan dereye;
Güzel suyum bu gidişin nereye?
Benden evvel varabilsen oraya,
Selam götür dağlarına, çayına
Kurban onun yıldızına, ayına

*

İSTANBUL

Elmas YILDIRIM

Yeşil zümrüt yakanda avunsun diye acım,
Sana geldim sorma gel, haralıyım* İstanbul
Dert anlayan bir dize, bir kucağa muhtacım
Kalbimden vurulmuşum yaralıyım İstanbul.

Varlığımla can dedim beslediğin ülküye
Sen neden dudak büzdün çağırduğım türkü-
ye?
Çakma gergin kaşları bana bir özge diye
Beş dumanlı kafların maralıyım İstanbul!

Yıllar boyu özleyip aradığım hayalmiş
Yalnız benim gönülümde yeşil bir gölge kalmış,
Güvendiğim dağları derler şimdi kar almış,

Düşmandan, dosttan götü karalıyım İstanbul!

Kim dedi gurbet elde çırpınarak inleyim?
Yandım ateş içinde, geldim ki serinleyim
Bırak ki öz derdimi beş yazıp beş dinleyim
Gönülden fırtınalı, boralıyım İstanbul!
(* Haralı-Nereli demektir.

GÖLCÜK'LE(*) DERTLEŞME

Elmas YILDIRIM

Dalgın, mavi gözleri andıran dalgaların
Coştukça gönül coşar, durma amandır Gölcük!
Çoktandır şu gönülümün telleri oynamadı,
Derdim başımdan aşkın, halim yamandır Göl-
cük!

Aç koynunu uzaktan gelmişim, çok yaşlıyım
Yurdum elimden gitmiş bir garip Kafkaslıyım;
Zannetme ki yoksulum, Kürklüyüm, Araslı-
yım.

Vatandan ayrılmış yakın zamandır Gölcük!
Dolaştım Türkistan'ı, İran'ı adım adım;
Kalbimi okşayacak bir belde bulamadım
Sende mi aksedecek bilmem ki şimdi yadım
Gönül özge bir aşka belki düşmandır Gölcük!

Budur, her bir âşığın, her bir dostun işi bu;
Kimsede yoktur günah, dünyanın gidişi bu;
Benim de ilk aşkımın fırtınalı kışı bu;
Gönülümde yalnız kalan keskin imandır Göl-
cük!

(*Gölcük: Elazığ civarında bir göldür.

A DAĞLAR...

Elmas YILDIRIM

O gün senden ayrılıp atılırken gurbete
Söz verdim, gene bir gün geleceğim a dağlar,

Yıllar boyu anarak koynunu çok ağladım
Ben gene gök sinende güleceğim a dağlar...

Sana ulaşmak için kalbimde imanım var
Damarlarımda sana vakf ettiğim kanım var.
Bu savaştan ne korku, çıkacak bir canım var,
Uğrunda güle güle öleceğim a dağlar...
Gene bir gölge sarmış o hilâli kaşları,
Bir haçer mi kopardı dizindeki başları?
Gamına ortak edip burdaki kandaşları,
Derdini dostlarımla böleceğim a dağlar..

Tarihimde eş olmak için babam Oğuz'a
Gün gelir bineceğim şu kişneyen yağza
Söyle çok ağlamasın beni bekleyen kıza,
Göz yaşını elimle sileceğim a dağlar...
Uzak değil, yakında geleceğim a dağlar.

BİR SES GELİR UZAKTAN...

Elmas YILDIRIM

Bir ses gelir uzaktan, o yar mı geldi dile,
Bir haber mi yolladı şu yaralı bülbüle?
Bülbül yolun düşerse benim doğduğum ile,
Şu yanık iniltimi dağlarına sal da gel,
Kalbime sokmak için kadasını al da gel...

Ben gelirken o yurdun mevsimi sonbahardı
Gülşende gül yerine, kızıl dikenler vardı,
Durma bülbül, bu hicran dertli bağrımı sardı,
Git bir an olsa o gök sinesinde kal da gel,
Gönlüme salmak için dertlerini al da gel...

Durma bülbül, durma kon karlı dağlar başına
Türkümü sal o yurdun dağına, taşına,
Al bu göz yaşımı kat o yarın göz yaşına!
Dönerken saçlarından bir iki tel çal da gel,
Solgun dudaklarından gizli bir söz al da gel.

ACZİMİN GİRYESİ

Ahmet
Sevgi

ÖNCE KENDİNİ OKU

Arifler nazarında kâinat kitabının özüdür insan,
Önce kendini oku, varlık mushafının cüzüdür insan.

(Ahmet Sevgi)

ORDA BİR ÜLKE VAR...

Elmas YILDIRIM

-Türkçü dostumuz Şair Yusuf Ziya'ya-

Orda bir ülke vardır sinesi çam kokulu
Düzlerinde laleler biter, benimdir o yurt!
Zümrüt gözlü Gökçe'si hayran eder insanı,
Gülşeninde bülbüller öter, benimdir o yurt!

Dağları kartalların, şahinlerin yuvası
Bir huzurdur ülkesi kalbe yeşil ovası
Orda bütün dertlerin; ağrıların devası;
Ondan ayrı, ölümden beter, benimdir o yurt!

Kumrulu bahçeleri eşsiz cennet misali,
Dik başlı dağlarında vardır bir yiğit hali
Dostum bana sorma gel, o diyar kimin malı?
Hasretle gözlerimde tüter, benimdir o yurt!
Hasretle gözlerime tüter, benimdir o yurt!

Yakasında birleşen iki coşkun çayı var,
Göklerinden silinmez yıldızı var, ayı var
Orda Karahan oğlu yiğit bir Türk soyu var
Koyununda babam Oğuz yatar, benimdir o yurt

Ağın ,

22.1.1942

*

BEN KİMİM?

Elmas YILDIRIM

Bir zaman Altaylardan inip yeşil düzlere,
Asya'nın göbeğinde ateş yakan ben miyim?
Gök Hakanından selam götürüp denizlere,
Batıya aşan bir sel gibi akan ben miyim?

Ben miyim kırbaçlayan garbın ufuklarını,
Nerde kurbacım benim, göster bana yerini?

Ben kimim, kimlerdenim, nerde benim il,
obam?

Bu doğru mu diyorlar Oğuzmuş yiğit babam,
Serpilmiş oymaklara vermek için bir nizam,
Binerek şimşeklere gökte çakan ben miyim?

Anlat bana, Mete kim, Cebe kim, Sobutay kim
Cengiz, Temür var mıymış, Kürşat kim, Ça-
ğatay kim?

Söyle ben miyim kuran ilk birlik esasını,
Söyle ben miyim yapan, Türkün tek yasasını,
Ben miyim şimdi tutan tarihimin yasını,
Şimdi hasretle böyle düne bakan
ben miyim?

Ben miyim ölü, durgun bir deniz gibi böyle

Söyle ey Bozkurtların yeşil diyarı söyle...

Ağın

*

KOŞMA

Elmas YILDIRIM

Dokunma, dokunma, dertlidir başım
Bırak, öz yarama derman edem ben
Uzakta kaldıkça toprağım, taşım
Cennet olsa bu dünyayı nedem ben!

Benim imanım bir, akım, özüm bir
Bir çeşmeden aktım, kaynar gözüm bir,
Türk oğlu Türküm ben, merdim, sözüm bir
Yol ver, yol ver, öz yurduma gidem ben.

*

LÂNET ŞAIRLİĞİME

Elmas YILDIRIM

Durma güzel sevgili, okşa beni, sev beni
Çoktan beridir ki ben bir gülüşe muhtacım...
Doğdum, doğalı sardı kızıl bir alev beni,
Nerde yeşil dileğim, nerde benim amacım...

Neyleyim, felek beni mahkûm etmiş gurbete
Lânet onun sunduğu ağu dolu şerbete...

Ben bilirim, bu yolun yok ucu, yok bucağı,
Otuz beş bahar geçti, otuz beş kışa düştüm.
Terk edeli o dilber, o sevdalı kuaçağı
Çekenler bilir ancak, ne zalim işe düştüm.

İnsana en mukaddes saadet, yüce dilek
Sevgililer yanında, doğduğu yerde ölmek.

Yad el ancak gam çiler bir âşkın içine,
Dört çevre gülşen olsa, istemem ben özge yer,
Bir taşını değişmem Mısır'a,
Hind'e, Çin'e

Tanrı cenneti verse, ben derim ki onu ver

Bir cehennem olsa da bana öz yurdum gerek
Atılırım koynuna seve seve gülerek.

Orda bir kaya olsam, yaşlansa yâr gölgeme
Onsuz burda şöhreti, şairliği nedem ben.
Annem beni doğarken kurban demiş ülkeme
Koy ver beni güzel kız öz ilime gidem ben.

Lânet şairliğime, şiirime, hevesime
Nerdesin ey sevgilim, ses ver,
benim sesime.

Ağın,

17.3.1942

*

BİRLEŞEN İKİ NEHİR**Elmas YILDIRIM**

Tarih boyu aktığı yerden alıp hızını,
Koymuş eli Kuzguna Kür çağlaya çağlaya
Görünce başucunda Dertli Türkmen kızını,
Aras da derde gelmiş yas bağlaya bağlaya.

Kucaklamış o yerde birleşmiş iki bacı
Biri aşkım, varlığım, biri başımın taşı.

Birinde Kafkas kıızı yıkamış gür saçını
Yolunda kurban etmiş benim gibi kaçını.
Biri eş bulmaz dökse gizli gizi içini
Yanarmış öz derdine kalp dağlaya dağlaya.

Buluştuıkları toprak yerde cennetin eşi,
Biri kalbimdeki kan, biri gözün yaşı.

Biri toplar suyunu bin dereden Bingöl'den
Birinini bağı yanık uzaktan gelen selden
Biri benim öz dilim, biri anlamaz dilden
Yanarım arkasından ben ağlaya ağlaya. . .

Biri bana doğma yurt, biri girdiğim kucak
Biri benim, biri de. . . o da benim olacak

*

BİLME İÇİMDEKİNİ**Elmas YILDIRIM**

Sorma bana yaşın kaç, aşkın, gençliğin nerde
O dün yeşil bir fidan; bugünse bir iskelet
Ben nedem, hep ezelden böyle döner bu hil-

kat

Dünkü sıcak bir öpüş, bugün kara bir diken;
Bana sorma yaşın kaç, aşkın, gençliğin nede?
Çoktan oldu gömdüğüm onu doğduğum yer-
de.

Sorma bana nerdedir geldiğin yeşil diyar;
Daha dün koynundaydım, bu günse kaldım
ayrı;

Söyle var mı bir cennet dünyada, ondan gay-
rı?

Kopardılar gülüm taze bir gonca iken
Ondan gayrı görmedim gençliğimde bir bahar
Bana sorma nerdedir geldiğin yeşil diyar?

Sorma bana içimden gelen o hıçkırık ne
O garip bir ırmağın kalbime çarpan sesi!
O deli bir kuzgunun çağlayıp inlemesi
Sen bilme, içimde ne o yıkılan, o çöken;
Sen anlama güzelim, bu dert, bu ayrılık ne?
Bilmem ki var mı lüzum öz derdimi bilmene?

*

SEVİN! GÖNÜL SEVİN!**Elmas YILDIRIM**

Dün yine bir müjde aldım uzaktan,
Gün doğunca bizim o yar gelecek
Kurtaracak beni bu dertli çağdan
Hal soracak, öz derdimi böylecek. . .

Uyanacak kuşlar onun sesinden
Sıynılacak doğma yurtlar yasından

O geçtikçe dağların arasından
İrmaklar coşacak, iller gülecek...

Dinecek gönlümü saran fırtına
Bineceğim şahinlerin sırtına
Konunca karlı dağların ardına
Dostlar beni tanyacak, bilecek

*
HANI

Elmas YILDIRIM

Akşam olur kuşlar döner yuvaya
Benim konup dinceğim dal hanı?
Sabah olur, çoban iner ovaya
Benim kalkıp gideceğim yol hanı?

Yaz gelince dağlar duman kuşanır,
Derelerden seller akar, boşanır
Gönlüme sor, yurtsuz nasıl yaşanır?
Söyler benim doğduğum iller hanı?

Hasret kalıp baharına, kışına,
Sordum onu, uçup gelen kuşuna
Bakma dostum, gözlerimin yaşına
Beni ondan ayıracak kol hanı?

Bakma dostum bakma, uzak dağlara
Hazan düştü gezdiğimiz bağlara
Gel yanalım göçüp giden çağlara

Sesimizden aşıp taşan sel hanı?

Uyma güzel yâd ellerin sözüne
Aç gözünü silkin de gel özüne
Gel gidelim doğma yurdun düzüne;
Bahar geçti, çiçek hanı, gül hanı?

Bırak dünya cennet olsun bana ne?
Lânet olsun öz yurdundan dönene?

Ağın

*

O BENİMDİR EZELDEN

Elmas YILDIRIM

Esmeye ey sabah yeli, böyle muhalif esme
Tellerini bozuğun o sevdalı yar benim.
Söz verdim gideceğim, gel de yolumu kesme
O gök, deniz, yeşil ağ, o güllü diyar benim.

Gönlüm alev saçarken volkan gibi derinden
Ne korkum, bir yolsuzun, imansızın birinden
Bir oh çeksem, şahlanır dağlar kopar yerinden
Tarihlerde ün almış bir şöhretim var benim.

Kim geçer dünyaları mest eden o güzelden
Ben onun öz yâriyim, o benimdir ezelden
Yolunda dövüşürüm, vaz geçmem bu emel-
den
Ya o benim olacak, ya kanlı mezar benim.

**MESNEVÎ'NİN
GÖLGESİNDE**

AHMET SEVGİ

فکر را ای جان بجای شخص دان
زانکه شخص از فکر دارد قدرو جان

*Canım, fikri bir adam say. Çünkü
adam, fikirle değerlidir, fikirle diridir.*
(Hz. Mevlânâ)

İNSAN VE FİKİR
*Fikirsiz insan şekilden, kalıptan ibarettir,
Fikirdir can veren ona, yoksa kemiktir, ettir.*
(Ahmet Sevgi)

ÜÇ AYLAR VE ŞİVLİLİK

"Allah'ım Receb'i ve Şaban'ı hakkımızda hayırlı ve mübarek kıl ve bizi Ramazan'a ulaştır."

Hadisi Şerif'i sizlere hatırlatarak Üç Aylara girdiğimiz müjdesini vermek istedim.

Hani şirketler veya holdingler yılsonu yaklaşınca bir yılın bilançosunu çıkarıp kar zarar hesabı yapıp yeni yatırımlar için planlama yaparlar ya... Biz Müslümanlar da üç ayları bir muhasebe ve murakabe ayı olarak kabul etmeli ve öyle geçirmeliyiz.

Bir yıl 12 aydan oluşuyor. Bu 12 ayın 9 ayını nasıl geçirmemiz gerektiğinin planlamasını bir yıl önceden yani Ramazan ayında yapmalıyız. Yine 9 ayımızın nasıl geçtiğinin muhasebesini Recep ve Şaban aylarında kar zarar hesabına göre düşünmeli ve kar hane-miz artı veriyorsa yani cari açık değil de fazla veriyorsak iyi bir yıl geçirmiş olduğumuza hükmetmeliyiz.

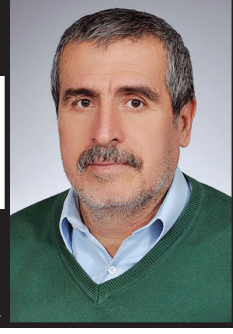
İyi ve kötü muhasebesinde kötü üstün çıkıyorsa cari açık verdik demektir. Bu durumda açığı kapatmak için Ramazan ayında gerekli planlamayı yapmalı bir sonraki 9 ayda nasıl artıya geçebileceğimizin planlamasını yapmalıyız.

Şayet artıda isek bu artıyı daha da büyütecek planlar yapmalı kârda zirveyi yakalamak için koşmalıyız. Muhasebe yaparken eksilerde kılı kırk yarmalı en küçük bir hatayı dahi göz ardı etmemeliyiz.

Her yıl cari fazla veren bir hayat sürmemiz bize iç huzur vereceği gibi çevremizde bulunan insanların da bizden emin olmalarını sağlayacaktır. Bu da "Müslüman çevresinin emin olduğu kişidir." Sözünün doğruluğunu yaşayarak görmemizi sağlayacaktır.

Üç ayların başlangıcında sadece Konya'ya ait olan bir Şivlilik geleneği var. Bu geleneğe Konya'nın ilçelerinde bile rastlanmıyor. Tam kökeni hakkında kesin bir bilgi olmasa da Şivlilik geleneğinin yüzlerce yıl öncesine dayanan bir geçmiş olduğu sanıyorum.

Bu günde bütün Konya halkı diğer illerimizde Ramazan Bayramında (Şeker Bayramı) olduğu gibi sokaklara dökülüp şeker topluyorlar. O çocukların hele de annelerinin ellerinden tutup gezdirdiği miniklerin heyecanları

**SADIK
GÖKÇE**

sadikgokce@hotmail.com

ve gözlerine vuran mutlulukları görülmeye değer.

Konya sakinleri de bu güne bir hafta önceden hazırlanmaya başlıyor. Bu gün kapısını çalacak olan çocukları mutlu etmek için kendisini ve kesesini zorluyor. Her kapı çaldığında neşe ile kapıyı açıp gelene hediyesini veriyor. Bu gezme işlemi öğleye kadar bir yoğunluk gösteriyor. Öğleden sonra gelip gitmeler seyrekleşiyor. Sanki bu konuda zımni bir anlaşma yapılmış gibi bu yıllardır böyle devam ediyor.

*

Bu yıl kış çetin geçiyor. Yıllardır sadece hafızamızda kalan ve çocuklarımıza "Bizim zamanımızda ..." diyerek ballandıra ballandıra anlattığımız kışlardan birisini yaşıyoruz. Bakalım bundan sonrası nasıl geçecek. Çocuklarımız "Mart kapıdan baktır..." sözünün ne kadar yerinde söylendiğini anlayacakları bir kış görecekler mi? Yoksa bundan sonrası için yumuşak bir kış yaşayıp "Mart içeri ..." sözünü mü hatırlayacaklar.

*

Mübarek üç aylarımızı kutluyor, bundan sonrası için cari fazla verecek bir ömür sürmenizi diliyorum.

